

Juno

Bakgrund

Käppala fick sitt första moderna bostadsområde under 1940-talets senare del. Först ut var flerbostadshusen vid Kolmårdsvägen. Under 1950-talet planlades kvarteret Herkules, något år senare kompletterat med det stora kvarteret Juno. Arkitekt till båda kvarteren var Nils Lönnroth och bostadshusen stod färdiga för inflyttning vid 1960. Bostadsområdet Juno utformades som en grannskapsenhet med affärs-, service- och andra verksamhetslokaler i ett lokalcentrum med i övrigt flerbostadshus med främst hyreslägenheter.

I kvarteret Juno har förändringar gjorts såsom att de ursprungliga fönstren har bytts ut och grannskapsenhetens affärs- och verksamhetslokaler har fått ändrade funktioner.

Kvarteret Juno 2 och 3 byggdes 1959–1961 och har en välbevarad exteriör.

Beskrivning av området

Centralt i Käppala, mellan Gåshagaleden och Mercuriusvägen, ligger detta högt belägna bostadsområde. Kvarteret Juno karaktäriseras av långa, slanka byggnadskroppar i fyra våningar under flacka sadeltak. Fasaderna är utförda i rött tegel och husen är väl anpassade till den omgivande skärgårdsterrängen på bergskrönet.

Juno karaktäriseras av lamellhus i fyra våningar grupperade kring ett grönt gårdstum med berghällar i dagen.

Kvarteret grupperas på tre sidor kring ett grönt gårdstum. Här är även grannskapsenheten inrymd med lokaler för handel och service i bottenvåningen samt en fristående byggnad med toppigt tak, inrymmande restaurang.

Grannskapsenheten bevarar delvis ursprungliga skyltfönster och entrépartier i ädelträ och glas. Bottenvåningens affärsfasader markeras med ljusgrå puts.

Den lilla fristående byggnaden som inrymde en del av grannskapsenheten. Juno 2 karaktäriseras av mycket långa, slanka längor, varav den ena är lätt vinklad.

De långa längornas bottenvåning genombryts av djupa passager till gata och granngård, markerade av vita kolonner och pelare. Mot den röda tegelfasaden kontrasterar entréfasadernas bottenvåning i ljusgrå puts samt de djupt indragna stora entrépartierna där nischen vilar på en vit kolonn. De ståtliga ursprungliga entrépartierna är bevarade och har en karaktärsfull utformning i ek, glas och stående ekpanel med sidoljus. Även raderna av garagedörrar med mörkare träpanel är helt ursprungliga.

Juno 2. De längsta längorna genombryts i bottenvåningen av djupa genomgående passager till gata respektive granngård. Den ljusgrå terrasitputsen är ursprunglig. Den är en god kontrast mot det röda teglet och finns i fönsterbröstningar i stora fönsterpartier samt markerar även entréers och entrépassagers lägen.

Utmärkande är också enluftsfönster samt stora fönstergrupper, respektive smalare gavelfönster, i båda fallen med franska fönster med smidesräcken. Husen har ursprungliga smidesbalkonger med fronter i sinuskorrugerad plåt. Fönster och balkonger är rödmålade. Originalfönstren har bytts ut mot ny fönstertyp och taken har fått en ny typ av plåttäckning.

Trappor leder upp till det högt belägna kvarteret, delvis inramat av bergskrönets grönska. Bland annat oxel och hagtorn är karaktärsträd i gestaltning av gårdsrum och omgivande gaturum.

Sammanfattande värdering

Kvarteret Juno utgör en särskilt värdefull kulturmiljö med stark förankring i efterkrigstidens planering och intensiva bostadsbyggande. Trots senare tiders förändringar finns en påtaglig sen 1950-talskaraktär i behåll som visar på den tidens kvalitativa arkitekturutveckling för folkhemsepokens flerbostadshus. Lamellhusen är mycket välbevarade och helhetsmiljön i området återspeglar även bebyggelseutvecklingen under de expansiva åren för Lidingö under efterkrigstidens 1950-tal.

Juno 3 med affärslokaler och delvis ursprungliga butiksfönster och entréer i ädelträ i bottenvåningen.

Karaktärsdrag

- Välplanerat och konsekvent genomfört 1950-tals flerbostadskvarter på bergskrön.
- Mycket god terränganpassning till skärgårdslandskapet med trappor som tar upp terrängens höjdskillnader.
- Långa byggnadskroppar i fyra våningar med fasader i rött tegel under flackt sadeltak.
- Husens exteriörer är mycket ursprungliga frånsett i sen tid utbytta fönster och taktäckning.

- De längsta längorna genombräts i bottenvåningen av djupa genomgående passager som markeras av vita kolonner och pelare.
- Entréfasaders bottenvåning i ljusgrå puts kontrasterar effektivt mot den röda tegelfasaden samt de djupt indragna entrénischerna med kolonner, välbevarade ursprungliga entrépartier i fernissad ek med sidoljus och rader av ursprungliga garagedörrar med mörkare träpanel.
- Enluftsfönster, stora fönstergrupper samt smalare gavelfönster vilket inkluderar franska fönster med smidesräcken i svart. Fönstren är utbytta men fönsterformen bevarad.
- Ursprungliga smidesbalkonger med rödmålade fronter i sinuskorrugerad plåt.
- Grannskapsenhet med lokaler för handel och service i bottenvåningen.
- Fristående restaurangbyggnad i rött tegel med toppigt tak som inrymt lokaler för samhällsservice.
- Uppvuxna planteringar samt oxel och hagtorn som karaktärsträd.

Råd och rekommendationer

Syftet med råd och rekommendationer är att de ska ge inspiration och vägledning kring hur fastighetsägare kan tänka kring förvaltningen av sin fastighet för att de värden som karaktäriserar området ska bevaras. De är också ett stöd vid handläggning av bygglovs- och planärenden för staden. De råd och rekommendationer som ges är inte juridiskt bindande.

Förutom vad som anges i Lidingös kulturmiljöprogram Del 1 gällande vård och underhåll av byggnader ges följande råd;

- Befintlig planstruktur bör värnas. Byggnadernas ursprungliga arkitektoniska uttryck bör bevaras och vara vägledande vid underhållsarbeten, äldre material och byggnadsdetaljer bör bevaras och i första hand renoveras med väl anpassade material och metoder.
- Ursprungliga fasader med bottenvåning i ljus puts och övriga våningar i rött tegel, entrépartier i ek, garagedörrar med mörkare träpanel samt balkongernas svarta smidesräcken och fronter av sinuskorrugerad plåt bör bevaras.
- Tillägg som påverkar fasadernas uttryck i form av ex. inglasning och skärmtak bör behandlas restriktivt.
- Om ny bebyggelse i form av förtätningsprojekt ska läggas i närheten av den befintliga miljön ska den anpassas till den äldre bebyggelsens skala och volymverkan.
- Områdets uppvuxna grönytor med oxel och hagtorn är ett viktigt inslag i miljön och bör bevaras.
- Äldre träd bör inte fällas om det inte är nödvändigt av naturvårdsskäl.